

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti arasında imzalanan Modüs vivendi ile Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarının onanması hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile ilânı : 31 . I . 1951 - Sayı : 7722)

No.
5707

Kabul tarihi
24 . 1 . 1951

BİRİNCİ MADDE — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti arasında 4 Temmuz 1950 tarihinde Ankara'da imzalanan Modüs vivendi ile Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları kabul edilmiş ve onanmıştır.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

27 Ocak 1951

MODÜS VİVENDİ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümetiyle İsrail Devleti Hükümeti aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır :

Türkiye Cumhuriyeti ile İsrail Devleti;

a) Seyrisefain konusunda,

b) İthalât ve ihracattaki Gümrük resimleri, bu resimlerin tahsil şekli, gümrüklenmeye mütaallik kaideler, muameleler ve mükellefiyetler hususunda, birbirlerine karşılıklı olarak en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesini uyguluyacaklardır.

En ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesi;

1. Hudut ticaretini kolaylaştırmak maksadiyle, yüksek âkid taraflardan biri tarafından, hudut memleketlerine bahşedilmiş veya edilebilecek imtiyazlara,

2. Yüksek âkid taraflardan biri tarafından akdedilmiş veya edilecek bir gümrük birliğinden mütevellit istifadelere, uygulanmayacaktır.

İşbu Modüs Vivendi imzası gününde hüküm ifade etmeye başlayacak ve Türkiye ile İsrail Devleti arasında bir Ticaret ve Seyrisefain Andlaşması yürürlüğe girinceye kadar meriyette kalacaktır.

Bununla beraber, âkid taraflar işbu Modüs Vivendiyi altı ay evvel haber vermek suretiyle her zaman feshedebilirler.

Ankara'da 4 Temmuz 1950 tarihinde Fransızca iki nüsha olarak yapılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına
Fatin Rüştü Zorlu

İsrail Devleti Hükümeti adına
Eliahu Sasson

FRANSIZCA TÜRKİYE İLE İSRAİL DEVLETİ ARASINDA TİCARET ANLAŞMASI

Türkiye Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti, iki memleket arasındaki Ticari Münasebetleri geliştirmek arzusuyla, aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır:

Madde — 1.

Türkiye ile İsrail Devleti arasındaki Ticari mübadeleler her iki memlekette yürürlükte bulunan genel ithalât ve ihracat rejimlerine uygun olarak yapılacaktır.

Madde — 2.

Türkiye Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti, işbu Anlaşmanın yürürlük süresi zarfında, genel rejimlerinin çerçevesi içinde birbirlerine ithal ve ihraç lisansları vermek hususunda her türlü kolaylığı göstermeyi taahhüt ederler.

Madde — 3.

İşbu Anlaşmanın yürürlük süresi zarfında yapılacak Ticari Mübadelelere ait ödemeler, bugünkü tarihte imzalanan Ödeme Anlaşması hükümlerine göre tesviye olunacaktır.

Madde — 4.

İşbu Anlaşmanın yürürlüğe konulmasından sonra her iki taraftan sevkedilen mallar için, Akıdlardan her biri, ihraç eden tarafın yetkili makamlarınca verilmiş ve ilişik örneğe uygun bir menşe şahadetnamesi istiyebileceklerdir.

Bedeli (100) Türk Lirasını veya başka bir para ile bu meblâğın eşitini aşmayan göndermeler için menşe şahadetnamesi aranılmıyacaktır.

Madde — 5.

İşbu Anlaşmanın yürürlüğe konulmasından evvel başlamış olan ticari işlemler, bunların iki taraf yetkili makamları tarafından onanması anında her iki memlekette yürürlükte bulunan genel rejim hükümlerine göre tasfiye olunacaktır.

Madde — 6.

İşbu Anlaşmanın yürürlükte bulunduğu sırada her iki memleketin yetkili makamlarınca onanmış olup Anlaşmanın sona erdiği tarihte henüz bitirilememiş olan ticari işlemler, işbu Anlaşma hükümleri gereğince tasfiye olunacaklardır.

Madde — 7.

İşbu Anlaşma 4 Temmuz 1950 tarihinde yürürlüğe girecek ve 4 Mayıs 1951 tarihine kadar muteber olacaktır.

Süre sonu tarihinden iki ay önce haber verilecek, feshedilmediği takdirde senelik süreler için kendiliğinden yenilenmiş sayılacaktır.

Ankara'da 4 Temmuz 1950 tarihinde Fransızca iki nüsha olarak yapılmıştır.

T. C. Hükümeti adına
Fatin Rüştü Zorlu

İsrail Devleti Hükümeti adına
Eliahu Sasson

Menşe Şahadetnamesi

Gönderen :	Alan :
İsim	İsim . . . . .
İkametgâh	İkametgâh . . . . .
Sokak	Sokak . . . . .
Malın einsi	
Ambalâj tarzı	
Koli adedi	
Marka numarası	

Ağırlık gayrisâfi . . . . .

Kilo . . . . .

Kıymet Fob/Cif . . . . .

Malın gönderileceği yol . . . . . ,Türkiye ile İsrail Devleti arasında 4 Temmuz 1950 tarihli Ticaret Anlaşması hükümlerine uyararak, vasıfları yukarda yazılı emtianın Türk/İsrail menşeli olduğunu tasdik eder.

Tarih

TÜRKİYE İLE İSRAIL DEVLETİ ARASINDA ÖDEME ANLAŞMASI

Türkiye Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti, Türkiye ve İsrail Devleti arasındaki ödemeleri kolaylaştırmak maksadiyle aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır :

Madde — 1.

Bugünkü tarihte imzalanan Ticaret Anlaşması hükümleri gereğince Türkiye'ye ithal edilmiş ve ya edilecek İsrail menşeli malların bedellerine ve bunlara müteferri masraflara ait ödemeler ile kambiyo kontrolü konusunda yürürlükte bulunan Türk mevzuatınca müsaade edilen Türkiye'den İsrail'e yapılacak diğer her türlü ödemeler, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına yapılacak tevdiat ile tesviye olunacaktır. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası bu tevdiatı Anglo - Palestine Bank Ltd., Tel Aviv adına açacağı, A. B. D. Dolârı ile tutulan bir hesabın matlubuna geçirecektir. Bu hesap faizsiz ve masrafsız olacaktır.

Madde — 2.

Bugünkü tarihte imzalanan Ticaret Anlaşması hükümleri gereğince İsrail'e ithal edilmiş ve ya edilecek Türkiye menşeli malların bedellerine ve bu mallara müteferri masraflara ait ödemeler ile Kambiyo Kontrolü konusunda yürürlükte bulunan İsrail mevzuatınca müsaade edilen, İsrail'den Türkiye'ye yapılacak diğer her türlü ödemeler birinci maddede derpiş olunan hesabın zimmetinden tesviye olunacaktır.

Madde — 3.

Hak sahiplerine ödemeler yapılmasını mümkün kılmak amacıyla, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasıyla Anglo-Palentine Bank yapacakları bilcümle tahsilâtı günü gününe birbirlerine bildireceklerdir.

Madde — 4.

Para yatırımları ve ödemeler her iki memlekette, o memleketin milli parasıyla yapılacaktır. Türk liralарının A. B. D. dolârına, ve A. B. D. dolârlarının Türk lirasına çevrilmesi T. C. Merkez Bankasının resmî kursu üzerinden yapılacaktır.

İsrail liralарının A. B. D. dolârına, ve A. B. D. dolârlarının İsrail lirasına çevrilmesi Anglo - Palestine Bank Ltd. nin resmî kursu üzerinde yapılacaktır.

Türk lirası veya İsrail lirasından gayri bir para ile muharrer alacaklar, her iki bankaca uygulanan ve söz konusu paranın A. B. D. dolârına nispetle olan resmî kursu üzerinden A. B. D. dolârına çevrileceklerdir.

Madde — 5.

Birinci maddede derpiş olunan hesabın alacaklı veya borçlu bakiyesi 840 bin A. B. D. dolârını aşmadığı müddetçe Türkiye ve İsrail devletlerindeki hak sahiplerine yapılacak ödemeler Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Anglo-Palestine Bank Ltd. tarafından, iki müessese arasında röpör veya döviz terki muameleleri yapılmasına hacet kalmaksızın bundan evvelki maddeler hükümlerine göre derhal icra olunacaktır.

Mezkûr hesabın alacaklı veya borçlu bakiyesi 840 bin ABD dolârını aştığı takdirde, borçlu taraf diğer memleketteki ödeme emirlerinin veya tahsilât ihbarnamelerinin derhal tesviyesini sağlamak maksadıyla alacaklı tarafın talebi üzerine hesabın döviz terki suretiyle besliyecektir. Bu besleme keyfiyeti borçlu tarafın arzusunа göre ya katî mahiyette döviz terki veya üç ay vâde ile geri alabilmek üzere röpör muameleleri yapmak suretiyle olacaktır.

Bununla beraber şurası da mukarrerdir ki, söz konusu muameleler yalnız ABD dolârı, İngiliz lirası veya yukarda mezkûr iki müessesenin önceden mutabık kalacakları diğer bir para ile yapılabilecektir.

Madde — 6.

İşbu Anlaşmanın sona erdiği tarihte, birinci maddede derpiş olunan hesap bir alacaklı veya borçlu bakiyesi gösterdiği takdirde, borçlu taraf bu bakiyeyi altı ay zarfında alacaklı memlekete mal ihraç suretiyle tesviye edecektir.

Bu altı aylık sürenin sonunda da mezkûr hesaba bir bakiye kalacak olursa, bu bakiye alacaklı memleket lehine A. B. D. dolârı yahut İngiliz lirası veya yukarda sözü geçen iki bankanın mutabık kalacakları diğer bir paranın transferi suretiyle tesviye olunacaktır.

Madde — 7.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Anglo - Palestine Bank Ltd., işbu Anlaşmanın uygulanmasına mütaallik teknik hususlar üzerinde anlaşacaklardır.

Madde — 8.

İşbu Anlaşma bugünkü tarihte imzalanan Ticaret Anlaşmasıyla aynı günde yürürlüğe girecek ve aynı müddetle yürürlükte kalacaktır.

Ankara'da, 4 Temmuz 1950 tarihinde Fransızca iki nüsha olarak yapılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
adına
Fatin Rüştü Zorlu

İsrail Devleti Hükümeti
adına
Eliahu Sasson

Ankara 4 Temmuz 1950

Bay Başkan,

Türkiye ile İsrail Devleti arasında bugün imzalanan Ödeme Anlaşmasına atfen, mezkûr Anlaşmanın birinci ve ikinci maddelerinde derpiş olunan ödemelerin aşağıdakiler olduğunu size bildirmekle şeref kazanırım:

1. Mal bedelleri,
2. İki memleket arasında deniz veya kara yoluyla yapılan her nevi insan ve mal nakliyatına mütaallik masraflar,
3. Yakıt masrafları müstesna olmak üzere, liman masrafları, antrepo, gümrükleme, aktarma ve acenta masraflarıyla iskele masrafları,
4. Mallara mütaallik sigorta ve reasürans tazminat ve primleri,
5. Komüsyonlar, tellâliye masrafları, temsil masrafları ile banka komisyonları,
6. Tahvil, imal ve tamir masrafları,
7. Maaşlar, ücretler ve sair bedeller.
8. Transit ticaretinden mütevellit kâr ve masraflar,
9. İdare ve yaşama masrafları,
10. Seyahat, ikamet, mektep ve hastane masrafları,
11. Âmme hizmetlerinin gelir ve masrafları (vergiler, cezalar),
12. Aidat, abonmanlar, ihtira beratları, imalât markaları, telif hakları ve diğer fikri haklarla neşriyata mütaallik borçlar,
13. Film işletme hakları,
14. Konsolosluk hasılatı,
15. İki memleketin yetkili makamlarınca kabul edilen diğer bilcümle ödemeler.

Yukardaki hususlar hakkında Hükümetinizin mutabakatını bana bildirmenizi ve derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim Bay Başkan.

Ekselâns

Monsieur Eliahu Sasson
İsrail Elçisi
Ankara

Türk Heyeti Başkanı

Fatin Rüştü Zorlu

Ankara 4 Temmuz 1950

Bay Başkan,

Mefadî aşağıda yazılı bugünkü tarihli mektubunuzu aldığımı bildirmekle şeref kazanırım.

«Türkiye ile İsrail Devleti arasında bugün imzalanan Ödeme Anlaşmasına atfen, mezkûr Anlaşmanın birinci ve ikinci maddelerinde derpiş olunan ödemelerin aşağıdakiler olduğunu size bildirmekle şeref kazanırım:

1. Mal bedelleri,
2. İki memleket arasında deniz veya kara yoluyla yapılan her nevi insan ve mal nakliyatına mütaallik masraflar
3. Yakıt masrafları müstesna olmak üzere, liman masrafları, antrepo, gümrükleme, aktarma ve acenta masraflarıyla iskele masrafları
4. Mallara mütaallik sigorta ve reasürans tazminat ve primleri
5. Komüsyonlar, tellâliye masrafları, temsil masraflarıyla banka komisyonları

6. Tahvil, imal ve tamir masrafları,
7. Maaşlar, ücretler ve sair bedeller,
8. Transit ticaretinden mütevellit kâr ve masraflar,
9. İdare ve yaşama masrafları,
10. Seyahat, ikamet, mektep ve hastane masrafları
11. Âmme hizmetlerinin gelir ve masrafları (vergiler, cezalar).
12. Aidat, abonmanlar, ihtira beratları, imalât markaları, telif hakları ve diğer fikrî haklarla neşriyata mütaallik borçlar,
13. Film işletme hakları,
14. Konsolosluk hasılatı,
15. İki memleketin yetkili makamlarınca kabul edilen diğer biletimle ödemeler.

Yukardaki hususlar hakkında Hükümetinizin mutabakatını bana bildirmenizi ve derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim. Bay Başkan.»

Yukardaki hususlar hakkında Hükümetimin mutabakatını size bildirmekle şeref kazandı ve derin saygılarımın kabulünü rica ederim. Bay Başkan.

Ekselâns

Bay' Fatin Rüştü Zorlu
Dışişleri Bakanlığı
Umumi Kâtip İktisadi
İşler Muavini
Ankara

İsrail Heyeti Başkanı
Eliahu Sasson

Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası : 26 . I . 1951 ve 1/68

Bu kanunun ilânının Başbakanlığa bildirildiğinden beri Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası : 27 . I . 1951 ve 4/68

Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları : Cilt Sayfa

2 2
4 161,215:216,344:345,349,349,355:358

[Birleşim 30,34 — 49 sıra sayılı Basmayazı 80 nolu Birleşim Tutanağına bağlıdır.]